

Vliegende reporter

Ferdinand van Dam beziet in *ESB* van 31 mei jongstleden het ontwikkelingsvraagstuk op hoofdpunten. Het is, zoals we van Van Dam gewend zijn, een uitstekend verhaal. De tragiek van Van Dam is echter dat hij keer op keer (vermeende) tegenstanders tegen zich in het harnas jaagt.

Dit keer schrijft hij: "Zo heeft NRC Handelsblad een vliegende reporter tien dagen naar Tanzania gestuurd om hem vervolgens pertinente uitspraken te laten doen in een feuilleton *Werkt de hulp?*" Dit ene zinnetje, waarvan ik het waarheidsgehalte goed kan overzien, is zowel misleidend als foutief.

De 'vliegende reporter' was niet tien dagen in Tanzania maar ruim dubbel zo lang. Zo'n schattingsfout kan een goede econoom zich mijns inziens niet veroorloven. Belangrijker is dat aan de artikelenserie tevens een lange reeks gesprekken ten grondslag lag met meer dan twintig ontwikkelingsexperts, ambtenaren, consultants en andere betrokkenen (waaronder, natuurlijk, prof. F. van Dam). Pas daarna is naar een *test case* gezocht. Natuurlijk was ik gaarne een vol jaar de halve wereld rondgereisd; NRC Handelsblad kent echter ook nog andere prioriteiten. We kozen dus Tanzania: een land dat qua omvang van de Nederlandse hulp tot de top-vijf behoort, een land waarmee Nederland een langdurige hulprelatie heeft, een land waaraan zowel projecthulp als invoersteun wordt verstrekt, een land dat, net als zoveel landen in Afrika, met grote problemen kampt en de afgelopen jaren het hoofd moest buigen voor IMF en de Wereldbank.

Van Dam vat het resultaat van deze inspanningen samen als 'getwist over uitvoeringsdetails'. Alsof hij niet zelf, als hooggeplaatst ambtenaar in Den Haag, Washington en Paramaribo, heeft ondervonden dat goede bedoelingen ook *uitvoerbaar* moeten zijn. 'Uitvoeringsdetails' beslissen of de hulp faalt dan wel succes heeft. Die 'details' moeten dan ook in een journalistieke reportage die de praktijk van de hulp beschrijft centraal staan. Hetzelfde geldt natuurlijk ook voor wetenschappelijke analyses (vgl. het bekende proefschrift van Paul Hoebink, *Geven is nemen*).

Van Dams poging het hele vraagstuk te doorschouwen verdient alle waardering. De macro-econoom moet echter wel oppassen dat hij de simplificaties van zijn discipline niet tot werkelijkheid verklaart.

Kees Caljé